

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Amendament la proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative (nr. 403 din 16.12.2021)

În conformitate cu prevederile art. 59 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr. 797/1996, în urma examinării proiectului legii pentru modificarea unor acte legislative (nr.403 din 16.12.2021) prezint următoarele amendamente:

1. Art.I devine art.III și se va expune într-o redacție nouă cu următorul cuprins:

Art. III – Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.434–439, art.727), cu modificările ulterioare, se completează cu articolul 38¹ cu următorul cuprins:

Articolul 38¹. Cerințe de creditare responsabilă

„(1) Anterior încheierii unui contract de credit, banca evaluează bonitatea consumatorului în conformitate cu cerințele de creditare responsabilă aprobate de Banca Națională a Moldovei.

(2) La evaluarea bonității consumatorului, banca evaluează capacitatea acestuia de a-și asuma o anumită obligație în temeiul contractului de credit pe care ar putea să și-o onoreze împreună cu obligațiile de credit deja asumate.

(3) În procesul de evaluare a bonității consumatorului, banca trebuie, cel puțin:

a) să se bazeze primordial pe principiul prevenirii oricăror întârzieri în efectuarea plăților, a nerambursării creditului sau a întârzierilor în exercitarea dreptului de gaj;

b) să respecte cerințele privind limitarea îndatorării consumatorului (raportul dintre credite și garanții, raportul dintre datorii și venituri, raportul dintre serviciul datoriei și venituri, scadența maximă), prevăzute de Banca Națională a Moldovei;

c) să se bazeze primordial pe principiul rambursării creditului din venitul consumatorului, și nu pe al recuperării forțate a acestuia din contul bunului gajat sau din contul modificărilor valorii bunului gajat, sau din contul altor active ale consumatorului.

(4) În sensul prezentului articol, termenul de „consumator” are semnificația prevăzută în articolul 3 din Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori.

2.Art.II devine Art.IV și se va expune într-o redacție nouă cu următorul cuprins:

Art.IV. - Legea nr. 1/2018 cu privire la organizațiile de creditare nebancară (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.108-112, art.200), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 4 alineatul (2) se completează cu litera e) cu următorul conținut:

„e) respectarea cerințelor de creditare responsabilă.”.

2. Articolul 5 se completează cu alineatele (3¹)–(3⁴) și (12) cu următorul cuprins:

„(3¹) Anterior încheierii unui contract de credit/leasing financiar, organizația de creditare nebancară evaluează bonitatea consumatorului creditului/leasingului financiar în conformitate cu cerințele de creditare responsabilă aprobate de autoritatea de supraveghere.

(3²) La evaluarea bonității consumatorului, organizația de creditare nebancară evaluează capacitatea acestuia de a-și asuma o anumită obligație în temeiul contractului de credit/leasing financiar pe care ar putea să și-o onoreze împreună cu obligațiile de credit deja asumate.

(3³) Evaluarea bonității consumatorului are drept scop:

a) prevenirea oricăror întârzieri în efectuarea plăților, a nerambursării creditului /leasingului financiar sau a întârzierii în exercitarea dreptului de gaj;

b) neadmiterea în procesul de creditare/leasing financiar a depășirii nivelului maxim admis al gradului de îndatorare a consumatorilor, respectându-se limitele prevăzute de autoritatea de supraveghere;

c) asigurarea rambursării creditului din venitul consumatorului, și nu prin recuperarea forțată a acestuia din contul bunului gajat sau din contul modificărilor valorii bunului gajat, sau din contul altor active ale consumatorului.

(3⁴) În cazul în care părțile unui contract de credit convin să modifice suma totală a creditului/leasingului financiar, organizația de creditare nebancară, înainte de orice creștere a valorii totale a creditului/leasingului financiar, va actualiza informațiile disponibile privind consumatorul similar unei solicitări noi de credit, bunul gajat și, în baza informațiilor actualizate, va efectua o evaluare repetată a bonității consumatorului.”

„(12) Organizația de creditare nebancară este în drept să transmită unei persoane terțe dreptul de încasare a creanțelor aferente contractului de credit acordat consumatorului, cu excepția leasingului financiar, precum și să ceară executarea silită de către consumator a părții neachitate din valoarea totală (cu excepția leasingului financiar), inclusiv prin adresare în instanța de judecată doar în cazul în care termenul oricăror plăți restante depășește 90 de zile de la data scadenței acestora.”

3. Articolul 9 alineatul (1):

litera e) va avea următorul cuprins:

„e) aplicarea ratei dobânzii de credit anuale specificate în contractul de credit/leasing financiar dacă aceasta este mai mare de 50%, iar toate celelalte plăți aferente (comisioane, taxe, penalități, dobânzi de întârziere și orice alt tip de plată), cu excepția dobânzii, pe o zi de credit nebancar/leasing financiar depășesc 0,04% din valoarea totală a creditului nebancar/leasingului financiar, în cazul acordării creditului nebancar/leasingului financiar consumatorilor;” care să depășească

alineatul se completează cu litera e¹) cu următorul cuprins:

„e¹) stabilirea costului total al creditului/leasingului financiar (care include dobânzi, comisioane, taxe, penalități, dobânzi de întârziere și orice alt tip de plată) mai mare decât valoarea debursată conform contractului respectiv sau decât valoarea de intrare a bunului în contractul de leasing financiar pentru consumatori care nu este destinat achiziționării, construcției sau renovării (modernizării) unei locuințe garantate cu un bun imobil în vederea asigurării obligației de plată a creditului respectiv”.

4. La articolul 23 alineatul (4), litera e) va avea următorul cuprins:

„e) reglementarea creditării responsabile față de consumatori prin stabilirea unor cerințe de acordare a creditului nebanca și/sau a leasingului financiar, inclusiv privind condițiile și modul de evaluare a capacității clientului de rambursare a creditului nebanca și/sau a leasingului financiar, precum și privind gradul de acoperire cu gaj.”

5. Articolul 24:

alineatul (1):

după cuvintele „poate aplica” se introduc cuvintele „organizației de creditare nebanca”;

alineatul se completează cu litera c¹) cu următorul cuprins:

„c¹) obligația de a restitui debitorului toate plățile prevăzute în contract (inclusiv dobânda, comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere și orice alt tip de plată), cu excepția sumei inițiale, debursate conform contractului de credit sau valorii de intrare a bunului din contractul de leasing financiar. Prezenta literă se aplică în cazul încălcării prevederilor art. 5 alin. (3³) lit. b) și ale art. 9 alin. (1) lit. e), e¹) și f);”.

la alineatul (3), textul „art. 9 alin. (1) lit. e) și f)” se substituie cu textul „art. 5 alin. (3³) lit. b) și ale art. 9 alin. (1) lit. e), e¹), f)

3. Art.III devine Art.I și se va expune într-o redacție nouă cu următorul cuprins:

Art. I. - Legea nr. 139/2007 asociațiilor de economii și împrumut (Monitorul Oficial nr. 112-116, art. 506) cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 4, alineatul 2 se completează cu litera f) cu următorul cuprins:

„f) respectarea cerințelor de creditare responsabilă.”

2. Articolul 8:

alineatul (2) se completează cu litera g) cu următorul cuprins:

„g) evaluarea bonității membrului debitor persoană fizică care intenționează să beneficieze sau beneficiază de serviciile asociației de economii și împrumut pentru necesități nelegate de activitatea de antreprenor sau de cea profesională.”

articolul se completează cu alineatele (3¹)–(3³) cu următorul cuprins:

„(3¹) Anterior încheierii unui contract de împrumut, asociația de economii și împrumut evaluează bonitatea membrului debitor persoană fizică în conformitate cu normele de prudență financiară aprobate de autoritatea de supraveghere.

(3²) La evaluarea bonității membrului debitor persoană fizică, asociația de economii și împrumut evaluează capacitatea acestuia de a-și asuma o anumită obligație în temeiul contractului de împrumut pe care ar putea să și-o onoreze împreună cu obligațiile de împrumut deja asumate.

(3³) Evaluarea bonității membrului debitor persoană fizică are drept scop:

a) prevenirea oricăror întârzieri în efectuarea plăților, a nerambursării împrumutului sau a întârzierilor în exercitarea dreptului de gaj;

b) neadmiterea în procesul de creditare a depășirii nivelului maxim admis al gradului de îndatorare a membrilor asociației, respectându-se cerințele prevăzute de autoritatea de supraveghere;

c) asigurarea rambursării împrumutului din venitul debitorului, și nu prin recuperarea forțată a acestuia din contul bunului gajat sau din contul modificărilor valorii bunului gajat, sau din contul altor active ale debitorului.”

3. Articolul 10 se completează cu literele h) și i) cu următorul cuprins:

„h) să aplice rata dobânzii de împrumut anuală specificată în contractul de împrumut dacă aceasta este mai mare de 50%, iar toate celelalte plăți aferente (comisioane, taxe, penalități, dobânzi de întârziere și orice alt tip de plată), cu excepția dobânzii, pe o zi de împrumut depășesc 0,04% din valoarea totală a împrumutului, în cazul împrumutului acordat membrului debitor persoană fizică care intenționează să beneficieze sau beneficiază de serviciile asociației de economii și împrumut pentru necesități nelegate de activitatea de antreprenor sau de cea profesională.

i) să stabilească costul total al împrumutului (care include dobânzi, comisioane, taxe, penalități, dobânzi de întârziere și orice alt tip de plată) mai mare decât valoarea debursată conform contractului respectiv, pentru membrul debitor persoană fizică care intenționează să beneficieze sau beneficiază de serviciile asociației de economii și împrumut pentru necesități nelegate de activitatea de antreprenor sau de cea profesională și care nu este destinat achiziționării, construcției sau renovării (modernizării) unei locuințe garantate cu un bun imobil în vederea asigurării obligației de plată a creditului respectiv.”

4. Articolul 22 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) În cazul în care asociația a încălcat prevederile art. 8 alin. (3³) lit. b) și ale art. 10 lit. h) și i), aceasta are dreptul să solicite doar restituirea sumei inițiale, debursate conform contractului de împrumut, fără revendicarea altor plăți prevăzute în contract (inclusiv dobânda, comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere și orice alt tip de plată). Prezentele prevederi se aplică inclusiv în cazul în care asociația a transmis unei persoane terțe dreptul de încasare a creanțelor aferente contractului de împrumut.”

5. La articolul 49, alineatul (1) se completează cu litera c¹) cu următorul cuprins:

„c¹) să solicite restituirea de către asociație a tuturor plăților prevăzute în contract (inclusiv dobânda, comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere și orice alt tip de plată), cu excepția sumei inițiale, debursate conform contractului de împrumut, în cazul încălcării prevederilor art. 8 alin. (3³) lit. b) și ale art. 10 lit. h) și i);”

4. Art.IV devine Art.II și se va expune într-o redacție nouă cu următorul cuprins:

Art.II. – Legea nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 191-197, art. 619), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 15:

alineatul (7) va avea următorul cuprins:

„(7) Se interzice:

a) aplicarea ratei dobânzii de credit anuale specificate în contractul de credit dacă aceasta este mai mare de 50%, iar toate celelalte plăți aferente (comisioane, taxe, penalități, dobânzi de întârziere și orice alt tip de plată), cu excepția dobânzii, pe o zi de credit depășesc 0,04% din valoarea totală a creditului;

b) stabilirea costului total al creditului (care include dobânzi, comisioane, taxe, penalități, dobânzi de întârziere și orice alt tip de plată) mai mare decât valoarea debursată conform contractului respectiv (sau valoarea de intrare a bunului în contractul de leasing financiar), care nu este destinat achiziționării, construcției sau renovării (modernizării) unei locuințe garantate cu un bun imobil în vederea asigurării obligației de plată a creditului respectiv.”

la alineatul (9), după textul „prevederilor alin. (7) și (8)” se introduce textul „din prezentul articol și ale art. 38¹ alin. (3) lit. b) din Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor.

articolul se completează cu alineatele (9¹) și (10¹) cu următorul cuprins:

„(9¹) Autoritatea de supraveghere are dreptul să solicite restituirea de către bancă a tuturor plăților prevăzute în contract (inclusiv dobânda, comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere și orice alt tip de plată), cu excepția sumei inițiale, debursate conform contractului de credit, în cazul încălcării prevederilor alin. (7) și (8) și ale art. 38¹ alin. (3) lit. b) din Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor.

(10¹) Creditorul este în drept să transmită unei persoane terțe dreptul de încasare a creanțelor aferente contractului de credit (cu excepția leasingului financiar), precum și să ceară executarea silită de către consumator a părții neachitate din valoarea totală a creditului (cu excepția leasingului financiar), inclusiv prin adresare în instanța de judecată, doar în cazul în care termenul oricăror plăți restante depășește 90 de zile de la data scadenței acestora.”

5. Art. V și art. VI se vor comasa într-un singur articol art. V, cu următorul cuprins:

Art. V– (1) Prevederile art. I punctul 3 lit. h), art. II punctul 1 lit. a), și ale art. IV punctul 3 lit. a) se vor aplica situațiilor juridice în curs de realizare, cu sau fără modificarea contractelor corespunzătoare, în ceea ce privește creanțele ce urmează a fi încasate, prin calcularea produsului dintre 0,177%, aplicat soldului creditului rămas la expirarea termenului de 2 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, și numărul de zile rămase până la scadența contractului de credit/leasing financiar.

(2) Banca Națională a Moldovei și Comisia Națională a Pieței Financiare, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu aceasta.

Dumitru ALAIBA,
Deputat în Parlament